

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyi: Negyedévre 8 korona.
 Magyarországon: 18 . .
 Külföldön: Negyedévre 5 . .
 Magyarországon: 20 . .

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Népgyűlés.

— márc. 7.

Március 15-én a városháza udvarán debreceni polgárok népgyűlést akarnak rendezni a katonai javaslatok ellen. Ez a szándék nem kitogásolható. Törvényes joga a szabad polgárságnak, hogy alkotmányos érzelmeit, politikai meggyőződését kifejezze.

Legfőleg azt tehetnék szövé, hogy miért kell ilyen tiltakozó népgyűlést éppen március 15-én rendezni, holott nyilvánvaló, hogy ez nap a magyar szabadság szent napja az osztatlan, egységes magyar nemzet ünnepe, míg a katonai javaslatok ellen bármily óriási tömeggyülekezések is a városháza udvarára, ez Debrecen minden polgárának nézeteit mégsem képviselheti.

De ha a vezetők izlése jónak látja, ám legyen: a magyar nemzet nemzeti ünnepének együttes imád-

ságába vegyüljenek alkalmi hangok!

Kevésbé helyeselhetjük azonban azokat a jelenségeket, melyek ezt az immár helyes mederbe terelődött tiltakozó mozgalmat megelőzték. A tulbuzgó hazafiak ugyanis eleinte azt tervezték, azt kívánták, hogy a város rendkívüli közgyűlése foglalkozzék újból a katonai javaslatokkal és hogy Puky Gyula főispán hívjon össze rendkívüli közgyűlést, melynek határozata alapján a városi törvényhatóság indítson Budapestre tüntető küldöttséget az országgyűléshez.

Puky Gyula főispán ezt a helytelen kívánságot nem teljesítette. Jól tette.

A törvény felirati jogot ad a törvényhatóságoknak. Ezt a jogát Debrecen városi törvényhatósága novemberben már igénybe vette, midőn egyhangu határozattal felirt a katonai javaslatok ellen.

Ez a törvényes és alkotmányos megnyilatkozás teljesen érvényesült is, mert a képviselőházban felolvasták és az ország társtörvényhatóságai szintén tárgyalták Debrecen feliratát.

De a most ujonnan megindított mozgalom, midőn meg akarta ismételni a korábbi határozatot, már politikai tüntetésbe sodorta volna bele a törvényhatóságot. Ezt pedig a törvény a közgyűlésnek mint közigazgatási tényezőnek egyáltalán meg nem engedi.

A debreceni függetlenségi-pártnak ily irányu törekvése különben is felette meglepő. Sőt annál meglepőbb, mert éppen ez a párt üdvözölte föltétlen tetszéssel Puky Gyula főispáni beköszöntőjében azt a kijelentést és azóta híven megtartott elvet, hogy a pártpolitikai küzdelmeket a városi közigazgatás közgyűlési termében érvényesülni soha nem engedi.

Abbázia.

A Szabadság számára írta: Kékvér

Tél vége felé fürdői levelet irbatok Abbáziából és ez nem afféle költői képzet, melynek szóvirága a képzelet kertjében terem, hanem tiszta valóság. A guarnerói tengeröböl isztriai gyöngyének sétáló közönségét ugyanis már hosszabb idő óta két atléta mulattatja azzal a szokatlan látványossággal, hogy minden nap megfürdik a tengerben.

Az egyik atléta a bolgár fejedelem gyermekeinek orvosa, a másik megegyabbáziai hős. Ez a két ur minden délben nyári fürdőruhában bele veti magát a tenger hullámaiba s jó fél óráig uszkál, lubickol a kékeszöld habok között. Megtették már ők ezt decemberben is, a mikor a víz alig volt 5 fok; most tehát 11 sőt 12 és 14 fokos vízben valósággal izadnak.

Az orvos ur azután piros orcával a fejedelmi esemetékhez siet, a kik minden nap Volosca vagy Ika felé sétálnak, játszanak a tenger partján. Allandóan dektív kíséri őket tíz-husz lépésnyi távolságban; de a bolgár trón örököse,

Boris, és testvérei ügyet sem vetnek a facövek módjáró mögöttük peckesen lépkedő bácsira, hanem vigan ugrádoznak a pompás homokos parti úton s gyönyörködve nézik a zöld habokat s a zöld habok fölött kerengő, vijjogó sirályokat. Zsemlemorzsa természetesen mindig van a kíséző személyzetnél és Ferdinánd fejedelem apróságai boldogan szórják a morzsát a madaraknak s nagyokat nevetnek, mikor a szárnyosok a levegőben marakodva kapkodják el egymás elől a ropogós eleséget. A kissé méla kedvű s már urfiisan sétatálcával járó, hosszukás busz képző Boris trónörökös különösen büszke arra, hogy neki a tenyeréből csipkedik föl a sirályok a morzsát.

Abbázia különben allandóan lát egy-két fejedelmi vendéget. Ez itt már olyan mindennapi dolog, hogy azt hiszem Budapestten sokkal nagyobb feltűnést kelt József Agost főherceg érkezése, mint az abbáziai pálmák, olajfák, cédrusok tövében. A nagy park esodaszép délszaki növényei közt, a borostyán és babér rengeteg tömegéből a napvilági kíváncsiság alig jutatt néhány levelet a királyi család tagjainak. Mindenki a sós levegőt szívja fág tüdővel és napsugarakban süt-

kérezik. Ha a levegő enyhe, 12-14 fokos R., az ég ellenben felhős, az abbáziai vendégraaj apraja-nagyja mind csak azt lesi, lesz-e sirokko vagy bóra? Ha pedig ki süt a nap, a ragyogó meleg időben ugyan ki törődne a családfával a bitoros bölesővel? A fejedelmi fénygyertyaláng csupán az édes, simogató, lágy napsugár tavaszi verőfénye mellett.

Viszont azonban ha az abbáziai német színházba jelenik meg József Agost vagy más főherceg, a nézőkből kitor az osztrák szolgál szellem: fölállnak előadás közben s folyhat a színpadon akármi-lyen játék, areuk hódoló glédába sorakozik és mukkani se mernek, míg a fenséges ur le nem telepszik a helyére.

Ezt a speciális osztrák alázatosságot persze a magyarok is követik. Jó lehet semmi szükségük se lenne az alkalmazkodáshoz; mert a magyarok itt Abbázia üdülői közt óriási többségben vannak.

Fiumében fél annyi magyar szót se hall az ember.

Mondhatnám, hogy Abbázia csaknem teljesen a magyarok téli fürdője. Evről évre 70-75 százalék a magyar vendégek

MICHELSTÄDTER UTODA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

Tavaszi cipő különlegességek nagy raktára.

És ime most mégis ez a párt — elfelejtve korábbi helyeslő hozzájárulását — be akarta hurcolni a közigazgatásba a nyilvánvaló pártpolitikai demonstrációt. Nagyon helyes volt, hogy a főispán ezt meg nem engedte.

A főispánnak egyébaránt joga sem volt a megjelölt célra rendkívüli közgyűlést összehívni. Mert a törvény világosan megjelöli, hogy a főispán akkor hívhat össze rendkívüli közgyűlést, ha arra szükség van. Itt azonban ez merőben szükségtelen volt, mivel Debrecen törvényhatósága éppen a katonai javaslatokról már élt törvényadta felirati jogával.

Ugy látszik a tüntetés rendezői is belátták ezt és a tiltakozásra, valamint a küldöttség megválasztására alkalmas népgyűlést vettek tervbe.

Lesz tehát március 15-én népgyűlésünk! A hány ezer ember elfér a városháza udvarán, annyi bizonyosan ott lesz. Megnyílnak majd a tüzes magyar szívek és szónokolni fognak erősen a hazafiak.

En ugyan szebbnek, magaszsabbnak találnám, ha ezen a népgyűlésen egyetlen szó sem esnék a katonai javaslatokról, hanem hiu, meddő és egyoldalú pártpolitikai nyilatkozatok, lázas panaszok helyett minden szív, minden ajk a hazasze-

retet, a magyar szabadság dicsősítésére nyílnék meg e napon! Mily fönséges tüntetés lenne ez!

De hát uramfia, ki mer ilyenről álmodni manapság. Most szárnyaló lelkesedés, március 15 ikitatosság helyett az a jelszó, hogy: üsd az orrát, magyar, ki bántja a tied!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, márc. 6.

A képviselőház előtt fél tíz órakor már nagy csoportosulás volt. Zárt sorokban egy csoport ember a Szózatot énekelte, majd felvonult a nagy kapun át az országházba. Vidéki küldöttség volt ez, a mely a katonai javaslatok ellen hozott kérvényt a képviselőháznak és illetve Apponyinak. Napirenden van az most. Ma a nagykarolyi és zilahi küldöttség jött el és a kérvény átnyújtása után a tagjai mindakét karzatot ellepték.

Jól választották meg a napot: az ő szájuk ize szerint való képviselő szólalt fel: *Gabányi Miklós*; a Ház elismert humoristája. Paraszti észjárással beszélt és sokáig mulatott rajta a Ház. Már megjelenése is mulatságos volt ma. Fekete ruhában, rövid ujjakkal, torzouborz szakállal, felső zsebéből kilógó zsebkendővel

állott fel a népszónok és mondott vadakat és néha-néha józan dolgokat is s mikor végre brutális lett.

A honvédelmi minisztert úgy aposztrofálta, hogy már féllábon a koporsóban van. Ez nagy és jogos felháborodást keltett. A jobboldalon hangos kifakadások voltak hallhatók és csoportonként sokan kivonultak.

— Mégsem járja, egy öreg, beteges emberről így beszélni! — kiáltozták és ez volt a legenyhébb megjegyzés.

Gabányi csak most jött rá, hogy bolondot mondott, igyekezett mentegőzni, de már jobboldali hallgatósága nem akadt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, báró Fejérváry Géza, gróf Széchenyi Gyula.

Elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést és bemutatja az irományokat.

A stomfai választás.

Bartal Aurél a napirend előtt, mint az 1895-iki stomfai választás volt elnöke visszautasítja *Rakovszky Istvánnak* a minapi zárt ülésen tett kijelentéseit és támogatásait. A stomfai választásról tudencijózus hírek jelentek meg a lapokban. Ő lovagias és társadalmi uton elégtételt kapott, de az ország színe előtt is ismerteti ezt a választást. Elmondja, hogy ott két küldöttség előtt szavaztak. Az első küldöttségnél, a hol ő elnökölt, minden rendben ment, a második küldöttségnél nem engedték meg neki a beavatkozást és ez a törvény alapján tör-

száma. Francia alig vetődik ide; az mind a Rivierán jár. Az angolok az idén ugyszólván kizárólag az afrikai klíma iránt érdeklődnek. Egy pár orosz család van itt a mint hogy oroszok mindenütt vannak, a hová a szibériai hideg elől menekülni lehet. Nem csoda, hiszen a múlt hónapban Pétervárott 28 fok hideg volt Celsius szerint, amikor Abbáziában a Celsius 16 fok meleget mutatott. Akad aztán a vendégek sorában lengyel, belga, bolgár, görög, oláh, szerb, horvát, bajor és szász.

De aránylag legkevesebb a bécsi.

S csodálatos, hogy azért Abbáziában minden fanatikus osztrák, minden sült bécsi. A fürdőigazgatóság, mely páratlan áldozatra való készséggel és ügyesen cifrázza, teszi kényelmessé, bájossá ezt a valóban áldott fekvésű tengerparti üdülőhelyet, minden elől ridegen, vakon elzárkózik, a mi nem osztrák. Különösen minket magyarokat, akik itt óriási többségben vagyunk, a legparányibb figyelemben sem részesítenek. De hát ezért nem annyira Abbázia szellemét, mint inkább az ősi magyar nembánomságot lehetne ostromozni. Hiszen ismerek itt gyökeres magyar földbirtokos családokat, akik évről évre Abbáziában töltik a telet, a német szóra ugyszólván kerékbe

török a nyelvük és mégis eltürik, hogy az abbáziai könyves boltban s a kölesönkönyvtárban egyetlenegy magyar könyvet sem lehet kapni.

Tessék ezzel szemben teszem azt Herkulesfürdőre menni. Herkulesfürdő magyar földön van s ha jól tudom hosszabb ideig a magyar állam tulajdona volt, sőt talán még most is az. Mivel azonban Herkulesfürdőnek sok az oláh és rác vendége, — ott bizony a zene oláh és szerb dalokat játszik, a pincér szerbül és oláhlul beszél, természetesen az étkezőlapok se magyarok s egyáltalán alig árulja el valami, hogy Herkulesfürdő magyar.

A magyar ezrével tódul ide Abbáziába, de nem követel, tehát nem is kap semmit nemzeti igényei kielégítésére. Pedig be tudnám bizonyítani, hogy ha Abbáziát a magyarok bojkottolnák, Abbázia három év alatt tönkre menne. Hiszen itt van a tavalyi szezon statisztikája. Szeptembertől szeptemberig volt Abbáziának hatvannégyezer vendége s ebből negyvennyolcezer magyarországi.

Node, mondom, az a magyarok hibája, hogy nem kell nekik magyar könyv magyar vendéglő, magyar bor, magyar cseléd, magyaros vendégszeretet. Az abbáziai fürdőigazgatóság mindenről bőke-

zűen, élelmes figyelmességgel gondoskodik, amire Abbáziában a vendégnek szüksége van. A tisztaság, a rend példás. S nemesak a főkorzók s a délszaki növényparkok középpontjai kellemesek, hanem az üdülő egész Ikáig, Lovranáig elsaltáhat a tenger partján sima porodon, vasrácesesal védett partmentén, úgy hogy esős időben is alig lesz sáros a cipője.

Mikor a nap ki süt, a vendégek rajzanak a lombok alatt, mint a katalinbogárkák, kibujnak a napra és esendesen sütkéreznek. Odafönn a Karsztom csillog a hó, a tenger ölében pedig buja délszaki szinpompával ragyognak a pálmák, ciprusok, kaméliák, olajfák, cédrusok, délvi akácok, borostyánok és bambéfák. A gyermekek rövid harisnyában, nyári kalappal kergetik a labdát, esőretik a sima, fehér tengeri kavicsot; a nők színes napernyők alól mosolyognak a világos kabátban andalgó gavallérokra. Fájdalom a zene is recseg; de hiszen a legbájosabb nyári est holdvilágos költészetét is zavarja a békakurorttyolás. Ebbe a Kurmuzikba már bele kell nyugodnia a földi ember fiának.

A természet zordabb időben is pazarul gondoskodik az abbáziai vendégekről. Ime éppen ma fölséges vihar van az öbölben. Fekete felhők gombolyognak az

KOSSUTH LAJOS

remek kivitelű képe arany keretben 44 kor. Megrendelhető: **2 koronás havi részletfizetésre** a „Kazinczy”, könyvkereskedő r. t.-nál Debreczenben. Megtekinthető: László Albert és Társa (Hegedüs S. és Sándor I.) könyvkereskedésében.

Teljes tisztolettel

„Kazinczy” könyvkereskedő.

tént. Ő sohasem vádolt és nem gyanúsított senkit, a míg vádjairól meg nem győződött. (Elénk helyeslés jobbról) Azt kívánja Rakovszkynak, hogy sohasem legyen kevésbé intakt, mint a szóló volt, marad és lesz. (Elénk helyeslés.)

Rakovszky István fenntartja azt, hogy Stomfán 1895-ben törvénytelen volt a választás. Bartalnak be kell vallani, hogy hibázott. (Ellenmondsáok jobbról.) Felhossa újból a várnai választást és elfoglalja, Haydinnak és Baross Jusztinnak azt az állítását, mintha Haydin a választáson beteg lett volna.

Bartal Aurél azt feleli, hogy minden panaszt meghallgatott és elintéztet.

Baross Jusztin személyes kérdésben kijelenti, hogy az emlékezetes választáson Haydin igenis beteg volt. (Tetszés.)

Az unjancjavaslatok.

Gabányi Miklós: Azt hitte, hogy a míg reákerül a sor a vitában, addig a kormány istenhez tér és visszavonja a javaslatot. (Derültség.) 1901-ben egyhangulag választották meg képviselőnek, annyi választója volt, a mennyi a rostán a lyuk, meg annál is több. (Derültség.) Mégis peticionáltak ellene és a törvényt ellene akarták fordítani. Azért mondja ő, hogy a magyar törvény orra viaszból van. (Derültség.) Csavarni lehet. (Derültség.) Mi a különbség közte és Jézus Krisztus között? (Zajos derültség.) Az, hogy Jézus Krisztus 3 nap alatt támadt fel Isten jóvoltából. Őt pedig 5 nap alatt támasztották fel ugyanazok a bíráló bizottsági tagok, a kik el akarták ítélni. (Derültség.) Őt tehát tulajdonképpen kétszer választották meg és ezért dupla képviselő. (Derültség.) Duplán is teljesíti kötelességét. A választói azt mondták róla, hogy ő Isten küldetése. Ahhoz is

égen, mennydörög, villámlik, jégeső esik: de az ég háborgását csodás erővel tülharsogja a tengeré, Tüneményes hullám törés torlódik az abbáziai partok felé. A tengersziklára emelt kőmadonnának glóriás arcát mossa a hullám. A bokrokat, az aszfaltot végigpaskolják a gyöngyöző fehér habok. De mindennél szebb a belső háborgás a nyílt tengeren. A zöld szintiz-huszféle árnyalatban ömlik egymásba a haragos hullámokon. A fumei hajóközlekedés szünetel; a halászbárkák vitorlái is besuhantak a kikötőbe, csak a sirályok ülnek a hullámokon és lesik a prédát. A habok orgonazugása emeli a tenger zugó haragjának ünnepi méltóságát.

Ahitattal állok a parton és szomjas lélekkel gyönyörködöm a hatalmas morajlásban. Es amint végigloccsant és csaknem lesodort lábamról a kicsapó hullámkolosszus, szent borzalommal érzem, mily semmi a gögös emberi lény a mindenség végtelenében.

A sziklás parton a zivataros ég felhőiből egy csepp hull a szemembe. Ez a csepp több a tengerben, mint a gyarló ember, a ki a világ fölött uralkodik.

tartja magát. (Derültség.) Kétszer annyit is ül a tuloldalán, mint más.

Mikor az isten a világot teremtette (Zajos derültség.) az embert észszel és szívvvel áldotta meg. Ebben különbözik az állattól. (Derültség.) Mit nevezsz mamelek! (Zajosi derültség.) Ha tehát ezse van a tuloldaliaknak, miért nem mondják meg, mire kell az unjancemelés? Igaz, hogy az ország essenciája itt van (a saját pártjára mutat. Nagy derültség) de azért talán a tuloldalának is van ezse Fejérváry Géza bárónak olyan szép magyar neve van, hogy nem érti, hogy lehet oly osztrák érzelmű és hogy kommandirozthatja magát ide.

Elnök: Itt csak magyar felelős miniszter van.

Gabányi: Kár hogy Fejérváryt nem báró Weissburger Gézának hívják. (Zajos derültség.) A tuloldalt 10 parcellára osztja. Az I. osztályba tartoznak a horvátok, a II-ba a nemzetiségiek, a III-ba a miniszterek, Fejérváryt kivéve, mert az külön parcellába tartozik. (Derültség.) a IV-be exminiszterek, az V-be a v. b. titkos tanácsosok, a VI-ikba az államtitkárságjelöltek, a VII-be a mágnások, a VIII-ba Fejérváry miniszter a kinek évi 50.000 forint vagy korona fizetése van.

Fejérváry Géza: Hát forint vagy korona?

Gabányi: Mindegy! 23 év alatt 1 millió 200.000 koronája volt és szabad lakás (Zajos derültség.) Kérde, miért türi el a feketesárga cafrangot! (Zaj.)

Elnök: Ilyen kifejezéstől tartózkodjék.

Pozsgay: Hát a magyar zászlóról szabad azt mondani, hogy rongy?

Elnök: Nem szabad!

Kubik: (kiabálva) De odaát Ausztriában nem büntettek meg ezért senkit (Zaj.)

Elnök Kubikot többszöri kiabálásért rendre utasítja.

Gabányi: Arra kéri Fejérváryt, hogy miután félig nyugdíjban van, félig a koporsóban. (Zajos felkiáltások jobbról: Pfuj Pfuj! Disznóság! Ez már disznóság! Gyalázat! Menjünk ki! — A jobboldal Széll Kálmán miniszterelnökkel kivonul.)

Gabányi: erre azt mondja, nem akart rosszat mondani. Isten éltesse Fejérváryt! Arra kéri, hogy ne rakjon újabb terheket a nemzetre. A IX-ik parcellába tartoznak azok a képviselők, a kik a husos fazekat szeretik. Ezután sorra veszi a jobboldal szónokait és mint mondja éles bonckés alá veszi, Közben, szünetet kér.

Szünet után.

Gabányi Miklós folytatja beszédét. Azt mondja, hogy a parcellába osztott képviselők mind külön-külön érdekért szavaznak meg mindent, az egyik pcella miniszter akar lenni, a másik államtitkár, vagy államhivatalnok, az egyik mágnár, vagy udvari tanácsos, a másik bankállásra pályázik. Ezután Hieromnyival és Tisza István gróffal polemizál.

Végül természetesen Gabányi is határozati javaslatot terjesztett be, hogy míg a nemzeti hadsereget felállítják, addig a magyar ezredekben magyar jelvényt, magyar vezényszókat használjanak.

Utána

Horváth Gyula beszélt a javaslat ellen az ülés végéig és obstrukciós határozati javaslatában a hadsereg részére új nyugdíjszabályzat benyújtását kívánja.

KÖZIGAZGATÁS.

A kórházi bizottság ülése.

— március 7.

Debrecen város kórházi bizottsága tegnap délután Kovács József polgármester elnöklete alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Körner Adolf, Sár-váry Gyula dr., Ujfalussy József dr., Csikos Sándor dr., Kalmár Barna dr., Györffy Aladár, L. Nagy Bálint, Horváth Károly dr., Viski Sándor és Tóby Elek, a bizottság jegyzője.

Először a közkórház épülete mellett levő régi lovarda sorsáról határozott a bizottság. Kimondta, hogy egy egészségügyi, mint közbiztonsági szempontokból lebontását kívánja a régi lovarda épületének már csak azért is, mert az így nyert egy holdnyi területet hozzá lehetne csatoltatni a közkórház telkéhez. A bizottság azonban csak úgy javasolja a régi lovarda épületének lebontását, ha az ezzel járó költségeket és az ezután emelendő kerítés költségeit a közkórház fedezi saját költségvetésében.

Viski Sándor kórházi gondnok azt teljesíthetőnek tartja, miután az egész költség nem lenne több, mint 2700 korona, a területtel pedig a közkórház nagyon sokat nyerne.

Felolvasták ezután a miniszter egyik legújabb rendeletét, melyben azt kívánja, hogy a közkórház hazai fűtő anyagot használjon.

Ujfalussy József kijelenti, hogy a közkórházban alkalmazott gépeknél, fűtőkészülékeknél az idegen anyag van használatban, mert azoknak hazai anyag nem felel meg szerkezetük, berendezésük miatt, hanem a további felszereléseknél figyelemmel lesznek arra, hogy olyan gépeket, fűtőkészülékeket szerezzenek be — melyeknek a hazai fűtőanyag is megfelel.

Ezután a kórháznak magán vállalkozókkal kötött szerződéseit mutatták be, melyeket a bizottság tudomásul vett.

A közgyűlés kevéssel 6 óra előtt véget ért.

Módosítandó rendelet. Arad város törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a földművelésügyi kormányhoz feliratot intéz, melyben a sertésvész tárgyában kiadott rendelet módosítását kéri. A kérelem lényege az, hogy a fertőzött községekben csak járványos sertésvész esetében legyen tilos a sertésvásárok tartása. Ennek az intézkedésnek a fontosságát hosszan fejtegeti Aradmegye a feliratban, melyet pártolás végett megküldött Debrecen városának is.

Értesítjük

az igen tisztelt, hölgy közönséget, hogy bevásárlási utunkról hazatérve, beszereztük a tavaszi divat legszebb ujdonságait, melyek a t. hölgy közönség szives meglátására várnak.

Tisztelettel

DARVAS TESTVÉREK

női- és gyermekfelöltő áruháza

DEBRECZEN, Fő-tér, a Hungária kávéház mellett.

H I R E K.

Napló.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

- Márc. 7. Kereskedők táncestélye.
 Márc. 8. A debreceni dalegylet közgyűlése.
 Márc. 8. A jogász és tisztviselőkör közgyűlése d. e. 11 órakor.
 Márc. 8. Gazdasági bizottság ülése d. e. 10 órakor.
 Márc. 9. Megyei közigazgatási bizottsági ülés d. e. 10 órakor.
 Márc. 14. Az Egyetértés dalegyesület hazafias estéje a Margit-fürdőben.
 Márc. 14. A Kossuth-dalkör estélye.
 Márc. 14. A Csokonai-kör Rákóczi-estéje.
 Márc. 15. A községi iskolaszék alakuló ülése d. u. 4 órakor, a városházán.
 Márc. 15. A Petőfi-dalkör hazafias ünnepe.
 Márc. 20. és 21. Finn-esték a színházban.
 Márc. 22. Az István gözmalom közgyűlése.
 Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.
 Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.
 Márc. 29. A debreceni tisztviselők önszegélyző egyletének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e. 11 órakor.
 April. 8—18. Műkedvelők tárlata a városházán

Március 15. Debrecenben.

A Petőfi-dalkör ünnepe.

A Petőfi-dalkör március 15-én, vasárnap esti 7 órakor, hazafias ünnepet rendez a Bika szálló dísztermében, melyre a meghívásokat a napokban küldik szét. A hozzánk is érkezett meghívó szerint ez az ünnepi est dal, zene, felolvasás, szavalat, tánc s társas vacsorával lesz egybekötve s a tiszta jövedelmet a Március 15-iki alap javára fordítják, melyből már eddig is kaptak segítyt az öreg egyenruhás honvédek és a főiskolai tanuló ifjúság rendezése.

A meghívások Petőfi Sándor arcképével díszített címlapján a dalkör jellegéje, aztán a működő tagok névsora olvasható. Az egyesület tisztikara s választmányának minden tagja aláírta meghívókat és pedig: Komlóssy Arthur elnök, Lestyán Adorján I-ső alelnök, Barcza Barna II-od alelnök, Hamar László titkár, Dr. Varga Lajos ügyész, Szondy Lajos I-ső és ifj. Nagy Gábor II-od jegyző, Szentgyörgyi József pénztárnok, Márton Gyula ellenőr, Szathmáry György gazda, Fentzl Rudolf karmester, Tóth Lajos zászlótartó, Bak János helyettese, továbbá H. Sinay Sámuel, Haranghy László és Nyikos János számvizsgálók. Választmányi tagok: az alapítók közül: Simonffy Emil, Dézsy Lajos és Tóth András. Rendes tagok közül: Oláh Károly, Csóka Sámuel, Roncsik Lajos, Komlóssy Miklós és id. Nagy Gábor. Működő tagok közül: Bartha András, Horvát Gyula Iklódy János, H. Sinay Gyula, Kiss Kálmán, Nagy Lajos, Nagy János és Ujlaky István.

Az est műsora a következő: 1. Nyitány, Magyari Testvérek zenekarától. 2. Honfidal Hubertől, előadja a Petőfi-dalkör. 3. A Szabadságszeretet Amerikában, írta és felolvassa: Komlóssy Miklós a dalkör választmányi tagja. 4. Petőfi jelszava, Emmerth Antal dalszerzeménye. Előadja a dalkör. 5. Lenkey százada, Petőfi Sándor költeménye. Elszavalja Dr. Varga Lajos a dalkör ügyésze. 6. Kossuth dala, Gaáltól, előadja a Petőfi dal-

kör. A műsor lefolyása alatt a hangos társalgás és dohányzás tilos. Befejezése után 200 terítékű társas vacsora lesz, a melyre a jegyek 2 koronájával az ivartartó uraknál, továbbá Márton Gyula divatárus (Piac-utca 9 sz.) Csáthy Ferenc könyvkereskedő (Egyháztér 2.sz.) és ifj. Gyürky Sándor papirkereskedő (Kossuth utca 13.) üzleteiben válthatók. A belépti díj személynként 2 korona, családjegy 3 személyre 4 korona. Alapítók és rendes tagok belépti díjat nem fizetnek. Társdal-egyletek választmányi és működő tagjai a mennyiben viszonyosságban vannak a Petőfi dalkörrel egyleti jelvényeik feltűzése mellett szabad bemenetet élveznek. Egy páholy ára külön 3 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad a hazafias célra a rendezőség és nyilvánosan nyugtázza az adományokat. A társas vacsorát Német András ösmert jó magyar vendéglője szolgáltatja. Vacsora után következik a tánc, mely a mulatság befejező koronája lesz.

A kereskedő ifjak hazafias estéje. A debreceni kereskedőifjak március 15-én este 8 órakor a kereskedelmi akadémia dísztermében felolvasással és szavalattal egybekötött zártkörű hazafias estéjét rendez. A hazafias estéjén belépti díj nincs, azonban jegyeket csak korlátozott számban bocsájtanak ki.

Városi tisztviselők fizetése.

— márc. 7.

Most, hogy az állami tisztviselők fizetésének küszöbén levő rendezésével az eddiginél jelentékenyen jobb javadalmazáshoz jutnak, a szabad királyi városokban, ahol ez ideig a tisztviselők fizetés-emelésben nem részesültek, mozgalmat indítottak, hogy a városi tisztviselők is ez az állami tisztviselők javadalmazásának megfelelő fizetésben részesüljenek. Érdekes összehasonlító adatokat látunk itt arról, hogy a nagyobb városok tisztviselői miképpen vannak fizetve. Ime az összehasonlító adatok:

1. A polgármester fizetése: Debrecenben 9000 kor., Sopronban 10000 kor., Pozsonyban 9200 kor., Győrött 8000 kor., Szegeden 6600 korona és szabad lakás, Aradon 6400 kor. és szabad lakás, Nagy-Nagyváradon 7200 korona, Pécsen 7120 korona.

2. A főjegyző fizetése: Debrecenben 5200 kor., Szegeden 4400 kor., Sopronban 4320 kor., Pozsonyban 4840 kor., Győrött 4300 kor., Aradon 4320 kor., N.-váradon 4400 kor., Pécsen 4300 kor.

3. A tanácsos fizetése: Debrecenben 5200 korona, Szegeden 4400 korona, Sopronban 4320 korona, Pozsonyban 4840 kor., Győrött 4000 korona, Aradon 4320 kor., Nagyváradon 3800 kor., Pécsen 4300 kor.

4. Az aljegyző fizetése: Debrecenben 3000 korona Szegeden 3520 korona, Pozsonyban 3700 kor., Nagyváradon 2800 kor., Pécsen 3150 kor., Győrött 2100—2300 kor.

5. A rendőrfőkapitány fizetése: Debrecenben 5200 korona, Szegeden 5290 korona, Sopronban 4800 korona, Győrött 4600 korona, Aradon 4720 korona, Nagyváradon 4300 korona, Pécsen 5100 korona.

6. A főszámvevő fizetése: Debrecenben 4600 korona, Szegeden 4400 korona, Sopronban 4840 korona, Győrött 4200 korona, Aradon 4320 korona, Nagyváradon 3800 korona, Pécsen 4600 korona.

7. Az alszámvevő fizetése: Debrecenben 2600 korona, Szegeden 3080 kor.

Sopronban 3120 kor., Pozsonyban 3700 kor., Győrött 2800 kor., Aradon 2880 kor., Nagyváradon 2400 kor., Pécsen 3160 korona.

8. A fogalmazó fizetése: Debrecenben 2400 korona, Győrött 1900 korona, Aradon 2680 korona, Nagyváradon 1800 korona.

9. A számtiszt fizetése: Debrecenben 2000 kor., Pozsonyban 2690 kor., Győrött 2200 kor., Aradon 2680 kor., Nagyváradon 1800 korona, Pécsen 2090 korona.

10. Az irnok fizetése: Debrecenben 1500 kor., Szegeden 1320 kor., Pozsonyban 1400 korona, Nagyváradon 1100 korona, Pécsen 1680 korona, Győrött 1400 korona.

*** Tisztelgés Wolafka püspöknél.** A Szent-László dalegylet új tisztviselői kara Bárdossy Gyula elnök vezetése mellett e hónap 8-án vasárnap d. e. 11 órakor fog tisztelgenni s bemutatkozni az egylet érdemes védőjénél, dr. Wolafka Nándor püspöknél.

*** Személyi hírek.** Vecsey Imre városi főjegyző és Király Gyula gazdasági tanácsos Budapestre utaztak.

*** Az Iparos-kör Rákóczi ünnepe.** Tegnap este gyűlést tartottak az Iparos-kör tagjai, melyen a tervbe vett Rákóczi-ünnep módozatainak megállapításán tanácskoztak. Határozatba ment, hogy az Iparos-kör március 29-én este 6 órakor Rákóczi-ünnepet rendez. Az ünnep műsorában résztvesz a városi nagy dalárda is mely kuruc dalokat fog énekelni. Az ünnepi szónok dr. Boldizsár Kálmán lesz, ki felolvasás keretében fogja ismertetni a Rákóczi, Beresényi, Battyán, Bezerédiek dicsőséges korát, — A hangverseny után társasvacsora lesz a Bika szállóban este 8 órakor, melyen a kör tagjai és a vendégek családjukkal fognak részt venni amely ujtás mindenestre sok kedvességet és kedélyt fog kölcsönözni a társasvacsorának.

*** Az Országos Irodalmi Szövetség.** Lassan bár, de mégis működik a január 6-án Budapesten megalakult Országos Irodalmi Szövetség, melynek szervező bizottsága Pekár Gyula aláírásával most írta az első hivatalos megkeresést a vidéki irodalmi körökhöz. A Csokonai-kör is megkapta tegnap ezt a levelet, melyben a szervező bizottság az alapszabályokat és a múlt évi működéséről szóló jelentést vagy kimutatást kéri.

*** Állami gyermekmenhelyek.** Mint értesülünk, a belügyminiszter végleg meghatározta az állami gyermekmenhelyek székhelyeit az ország különböző vidékein. Ezek szerint már az 1903. év folyamán a következő 15 városban épülnek gyermekmenhelyek, ugymint: Szeged, Szombathely, Temesvár, Arad, Nagyvárad, Pécs, Szabadka, Kassa, Debrecen, Pozsony, Kolozsvár, Marosvásárhely, Kecskemét, Veszprém és Rimaszombat városokban. Az 1904. évre marad a Győr, Munkács, Seps-Szent-György városokban létesítendő gyermekmenhelyek építése. A következő években pedig Kapos-

várt, Léván, Egerben vagy Miskolcon és Sopronban fognak majd a szükséghez képest gyermekmenhelyeket építeni. — Ezenkívül még két gyermek szanatorium fog épülni és pedig egy a Balaton mellett (valószínűleg a somogyi parton) és egy Paliáson. A tervbe vett gyermek internátusoknak székhelyeül a következő városokat szemelték ki ugymint: Késmárk, Zombor, Nyitra, Lőcse városokat, a melyekkel az állami internátusok felállítására iránt a tárgyalások folynak. Késmárkon valószínűleg a régi Tökölyi-várban lesz elhelyezve az internátus. Zomborban pedig kertészeti iskolával akarják összekapcsolni ezt az állami internátust.

* **Műkedvelők tárlata.** A debreceni műpártoló egyesület husvét alatt rendezendő tárlata iránt folyton nő az érdeklődés. A tárlat számára a rendezőség nem csak a városháza nagy termét fogja igénybe venni; hanem a városház könyvtár szobáját és a főjegyző hivatalos helyiségét. E két kisebb terem egyikében lesz a műkedvelő fényképészek elkülönített tárlata olyan formán mint az őszi kiállításon a múzeum volt külön kiállítva. A tárlatot április hónap 7-én délután 5 órakor nyitják meg, a mikor is a megnyitó beszédet Puky Gyula főispán fogja tartani. A tárlatra nap-nap után érkeznek a bejelentések, úgy hogy az elnökség az eddigi jelekből legalább 80 kiállítóra számít. A bejelentett tárgyakat április hó 4-én kell beküldeni a műpártoló egyesület igazgatóságának a városházára, hol a termék be rendezését a szükséghez képest már erre az időre elfogják készíteni. A bejelentések, — mint már jeleztük, — műpártoló egyesület igazgatóságához (Mester u. 25. sz.) küldendők.

* **Népgyűlés a katonai javaslatok ellen.** Tegnap délelőtt Márton Imre bejelentette Kovács József polgármesternél, hogy március 15-én a városháza udvarán debreceni polgárok népgyűlést tartanak s kérte e célra a városháza udvarának átengedését. A kérés elől természetesen nem lehet elzárkózni; ez a hely névén népgyűlések tartására legalkalmasabb. A népgyűlésen a képviselőházban tárgyalás előtt levő katonai javaslatok ellen akar a polgárság állást foglalni.

* **A jogász ifjuság tiltakozó gyűlése.** Tegnap délután 5 órakor a Korona-szálló nagytermében gyűltek össze a joghallgatók, hogy kifejezést adjanak a képviselőházban szőnyegen forgó katonai javaslatok iránti ellenszenvüknek. A bevonuló kíváncsiakkal elég szép számban növekedett a hallgatóság, melynek több joghallgató magyarázta el a katonai javaslatok káros voltát. A gyűlés igen szépen folyt le, mindjárt az elején kidobtak egy K. S. nevű uriembert, ki közbeszólásaival nagyban emelte a gyűlés humorát. Görömbey Péter főiskolai szénior vezette a gyűlést, melyen Milotay István, Sólyom Károly, Erdei Károly, Nagy Sándor stb. felszólalásai után elhatározták, hogy feliratot intéznek a képviselő-

házhoz a katonai javaslatok napirendről levétele végett. Végzetül a kollégium elé vonultak, utközben többször hangosan kifejezést adva báró Fajóváry miniszter hazafiságában való kételkedésüknek. — Rendőri beavatkozásra nem került sor.

* **Zongora hangverseny.** Fényesen sikerült hangversenyt rendezett tegnap P. Nagy Zoltán főiskolai zene tanár a Bika szálló dísztermében. Előhaladott tanítványainak művészetét mutatta be a természet zsufolóság betöltő, előkei közönségnek. Szinte sajnáljuk, hogy tulnyomó részben hölgyekről kell megemlékeznünk, mert így köteles, vagy mondjuk szokásos udvariasságnak veszik az olvasók azt, amit az udvariasság mellőzésevel is meg kellene irnunk: a legigazabb dícsértet. A tanítványok büszkék lehetnek tudásukkal szerzett sikerükre, P. Nagy Zoltán pedig büszke lehet tanítványaira. A kedves Boros Annuska, Abrahám Alice, Mayer Pálma, Popper Klára, Kuthy Anna, Szántó Jolán, Sonnenberg Berta kisasszonyok és Tatay Zoltán, ki saját szerzeményét játszotta, — álljanak bár a művészetnek különböző fokán, egyformán átesillogott játékokon a zenének mesterüktől elsajátított tudatos, költői magyarázása, az a magyarázás, mely ragyogóvá teszi a zenét, mint ragyogóvá teszi az élet augara, tüze a szemet. — A közönség rendkívül hálás volt a kedves tanítványok által nyújtott élvezetért. Tapsolt lelkesen, sőt ha a kihívások számát vesszük, bizony többen elérték a „vastag” dícsőségét. A hangverseny este 7 órakor ért véget.

* **A közjegyzői kamarából.** Dr. Örley György, Miskolczy Barnabás kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara által kirendelt állandó helyettese bejelentette, hogy működését február 18 től megkezdette.

* **Hanke Kálmán meghalt.** Hanke Kálmán es. és kir. nyugalmazott huszár őrnagy meghalt hosszas szenvedés után 54 éves korában. Az elhunyt őrnagyot ma délután 3 órakor temetik a Hatvan utcai gyászháztól, földi maradványait a Szt. Anna utcai katolikus temetőben helyezik örök nyugalomra. A gyászestéről következő jelentést adta ki a család: Özv. id. Hanke Leoné sz. kisszántói Dobozó Emilia, Hanke Lajos nejevel sz. váradi velencei Ambrus Margittal, Hanke Adám nejevel esikszerdai Zachariás Erzsébettel és fiával, Hanke Leo nejevel nagyváradi és kiskirándi Nánássy Rózával és fiával, özv. Hanke Emilné sz. Kosztinek Karolina gyermekeivel, valamint a számos rokonok nevében is mély fájdalommal tudatják felejthetetlen áldott emlékü jó gyermek, testvér, sógor, nagy bátya és rokonnak Hanke Kálmánnak es. és kir. nyugalmazott huszár őrnagynak e hó 5-én d. u. fél 6 órakor, életének 54-ik évében, hosszas szenvedés után történt esendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei e hó 7-én d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, Hatvan utca 17. sz. háztól a Szent-Anna utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozat e hó 9-én d. e. 9 órakor fog a róm. kath. templomban az egek Urának bemutatni. Debrecen, 1903. márc. 6. Áldás és béke poraira!

* **A gyűlésező Debrecen.** A mulató Debrecenből a farsang után ime gyűlésező Debrecen lett. A városházán két nagyobb gyűlés lesz vasárnap és pedig

a híres, sok diadalt aratott Debreceni dalárda közgyűlése, a melyen be fogják tölteni a most ideiglenesen üresedésben levő elnöki széket is. Márk Endre kollégiumi főügyészt óhajtják az egyleti tagok e tisztségre megnyerni, aki az elnökséget el is fogja fogadni. Ugyanezen a napon fogja közgyűlését tartani a hajdumegyei és debreceni állami tisztviselők egyesülete is, mely délelőtt 11 órakor alakul meg a kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendeletek szerint.

* **Magyar név.** Strébeli István debreceni lakos nevét belügyminiszteri engedéllyel Szöllös-re magyarosította.

* **Egy kis adótarozás.** A hivatalos közlöny árverési rovata egyáltalában nem kedves olvasmány, de néha akad benne egy-egy hír, melynek olvasásánál mosolyt csal ajkunkra a keserű humor. — Például a tegnapi számban árverés van hirdetve Sigmond Dezső kolozsvári szeszgyáros ellen esekély 1,200,000 korona adótarozás miatt. Nem is olyan sok! — no de fogadni mernék, hogy a mélyen tisztelt államkincstár nem tudja behajtani az egész összeget.

* **Rossz helyen alkalmazott gyógyszer.** Egyik színész barátunk valami ostoba hülés miatt bekerült a debreceni közkezdőházba. Jószivü munkatársunk meglátogatta őt. Thália ifju papja esüggeden ült az egyik ágy szélén, mint párjavesztett veréb a telegráf dróton.

— No komám, annyira beteg vagy?

— Fenét!

— Hát akkor mi a menykőt szomor-kodol?

— Hullatlan, micsoda pechem van. — sóhajtott fel a derék fiu. — Képzeld egész télen nem fütöttem, nem mintha edzeni akartam volna magam, hanem mert mentől kevesebb volt a pénzem. Most bekerülök ide. Fő gyógyörösigem leane örültem fütteni a más pénzem s imre megenyhül az irigy idő. — De ez csak a kisebb. Hüllasd csak mi történt még velem. — Tudod hogy én hónapok óta száraz kosztot élek. Száraz koszt a koplakás finomított elnevezése. Erész uton, míg a kórház felé cipeltek abban kéjlegtem, hogy micsoda piramidális kosztolást fogok itt beem véghez vinni. — Szinte láttam magam, amint a fálem is szótáll a nagy jóléttől. — Azt gondoltam nem becsaptak? De nagyon becsaptak! Azt mondta az orvosom, hogy harmad kosztot kapok. Szigorú diétát kell tartanom. El van rontva a gyomrom Micsoda pech! — micsoda pech.

— Sebaj cimborám, — vigasztalta a látogató — legalább nem kaptad el a gyomrod.

— Igaz a! — szólt a derék művész s nagy hidegvérrel emelte ki tudósítónk szájából a füstölő szivart, behelyezve azt saját becses agyarái közé.

* **Iparosok gyűlése.** A debreceni képvisített iparos ifjak vasárnap délután 2 órakor az Otthon vendéglő udvarkertjében népgyűlést tartanak. A gyűlés egyetlen tárgya a debreceni ipartestületi betegsegélyző pénztár. Az iparos ifjak felhívásban szólítják fel az iparosokat minél tömegesebb megjelenésre.

* **A Magyarok gyászja.** Gyász érte a közszeretettben álló Magyar család. Az öreg Magyar Józsefnek meghalt Károly nevű fia, élete virágában. Husz éves volt az elhunyt fiatal ember, kit tudóvész vitt a sírba. A haláleset mély szomorúságot hozott a kiterjedt családra.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Hanke Kálmán róm. kath. 54 éves, Kerékgyártó Mihály ev. ref. 67

éves, Debreceni József ev. ref. 67 éves, Selmeci János ev. ref. 85 éves, Magyarai Károly ev. ref. 20 éves.

* **Helynevek a levélborítékon.** A belügyminiszter körrendeletben hívta fel a törvényhatósági hivatalokat, hogy az egymással való levelezéseknél a levélborítékokon a városok és községek nevét minden ragozás nélkül írják ki. Így például nem Budapest-et, csak egyszerűen Budapest-et kell írni s nem azt kell írni Kolozsvárt, hanem egyszerűen Kolozsvár. Jó lesz figyelembe venni ezt a nagy közönségnek is, miután ha ismert nagyobb városoknál a ragozott helység-név nem is ad félreértésre okot, de kevésbé ismert községeknél már könnyen megtévesztheti a postás.

* **Kerületi ifjúsági tornaversenyek.** Hirt adtunk már arról, hogy az idén is lesznek kerületi tornaversenyek. De azok csoportosításában a következő változások állottak be. A debreceni tankerülethez esatolták a kolozsvárit is, a mely eredetileg Besztercebányához volt beosztva. A kolozsváriakhoz nagyon messze esik Besztercebánya, a hol tehát csak a kassaiak az odavalók vesznek részt.

* **Márkus Emília a bűnügyi osztályon.** Nem Márkus Emiliáról a nagy művésznőről hanem Márkus Emiliáról a kis tragikáról van szó. A budapesti szépséges Márkus Emiliát sok szomorúság éri — a színpadon, a történetünkben szereplő kis-tragikával pedig mostohán bánik az élet. Sirva jött a 9 éves leánya tegnap Vég Gyula tb. főkapitányhoz, hogy édes anyja kegyetlenül bánik vele, annyira, hogy már nem képes tovább tűrni az ütlegeket. A szegény kis leányt rendőrrel kísértette haza a főkapitány, megízelve a tulszigoru anyának, hogy a nevelésben lehet ugyan helye egyes esetekben a verésnek, de a verés nem nevelés.

* **Vásárlátogatók figyelmebe.** A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter engedélye folytán, Szabolcs vármegye Nyír-bakta községében az április hó 13-ára eső országos vásárt ez évben kivételesen április 6-án fogják megtartani.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonnok és jó ismerősök, kik felejtethetetlen leányunk, illetve feleségem Gerőcz Józsefné szül. Balázs Eszter temetésén megjelenni sziveskedtek és ez által bánatunkban osztozkodtak, fogadják legforóbb köszönetünket. A Gerőcz és Balázs család.

* **A selyemkendő.** Ezelőtt pár hónappal Sári Józsefné sárándi lakostól ismeretlen tettesek több ruhát, kendőt, fehérneműt loptak el. Sáriné már lemondott arról, hogy eltűnt jószágait visszakapja, mikor tegnap délelőtt egy cigányasszonyon, Rostás Marin felismerte 80 korona értékű dohányszinű selyemkendőjét, mely szinte közte volt az ellopott ruhadarabok között. Rögtön szólt egy rendőrnek s Rostás Marit bekísérték a bűnügyi osztályhoz. A megcsipett cigányasszony nem tagadta meg faji jellegét s ravasz fillentésekkel igyekezett szabadulni a hinárból. Mikor pedig ez sehogysem sikerült, kapta magát Rostás Mari s elajult. Levitték a dűnyiba s majd ha helyre jönnek gyenge idegei, folytatni fogják kihallgatását.

* **Friedmann József sürgönye.** Megírta annak idején hogy Friedmann József debreceni kereskedő 11000 koronás váltót hamisított Benedek Mátyás kereskedő nevére, s a pénz fölvétele után megszökött. Az ügyes csaló a rendőrök éberségét kikerülve Amerikába hajózott,

ahonnan tudósítók híradása szerint a következő táviratot küldte az óhazában hagyott feleségének: Glücklich angelanet Józsi. Szerencsés megérkezését kábeltelegramban adta tudtul a derék Józsi, ebből látszik hogy elég jó sora lehet a sikkasztók szabad hazájában.

* **Kifosztott éléskamra.** Csáky János birtokos eleséges kamráját ismeretlen tettesek feltörték. s abból 11 darab só-dart, nagyobb mennyiségű kolbászt és egyéb ennivalót elloptak. A megejtett nyomozás szerint cigányok követték el a vakmerő betörést.

* **Tanulók kerestelnek.** László József könyvnyomdájában (Csapó utca 9. sz. a.) tanulók felvételnek.

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner féle impremált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb ízűek és zöltség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak készletei a legnagyobbak és arai igen olcsók.

x **Elismert legszebb hölgy és gyermek fényképek** Némethi József fényképész műtermében készülnek (Piac-u. 42).

EGYHÁZ és ISKOLA.

A községi iskolaszék megalakulása. Debrecen város községi iskolaszéke e hónap 13-án délután 4 órakor ülést tart. Ekkor választja meg az iskolaszék saját kebeléből elnökét, alelnökét és jegyzőjét, miután a legutóbbra összehívott községi iskolaszéki ülés nem volt határozatképes. Epen ezért a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az iskolaszék.

Egyházi gyűlések. Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága tegnap délután 5 órakor gyűlést tartott a ref. egyházépület tanácstermében. A gyűlésen több folyóügyet intéztek el. — Ma délelőtt 10 órakor az ösztöndíjosztó bizottság ülésezik ugyancsak a ref. egyházépület tanácstermében. — E hónap 26-án délután 4 órakor egyházmegyei értekezlet lesz, 27-én délelőtti 9 órakor pedig egyházmegyei közgyűlés.

Meghosszabbított tanári pályázat. Az ev. ref. főgimnázium fizikai és számtani tanszékére hirdetett pályázat március elsejével lejárt. Minthogy azonban a pályázatnak nem volt meg a várt sikere, amennyiben összesen csak két pályázó akadt, az intézőség elhatározta, hogy az ügy érdekében a pályázatot meghosszabbítja április hó 15-ig.

A főiskolai énekkar szépen sikerült emlékünnepelet rendezett boldogemlékü Nagy József, Vecsey Bruckner, Magyar-Kegyés, Kádár István, Fráter Ida és Sipos Margit alapítók emlékezetére. Maga az énekkar hat számmal vett részt az ünnepélyen, melyet Csiky Lajos ak. theol. tanár lendületes beszéddel nyitott meg. Peley József 1. th. szavaltta ezután Kiss József Simon Judit-ját nagy hatással, majd Nagy Mihály 3 jh. olvasta fel egyik hosszabb elbeszélését, végül Baróthy István 1 th. Arany János Joka ördögéből adott elő részletet oly nagy sikerrel, hogy a közönség kivánságára még néhány darabot mutatott be. Az ünnepen ezuttal az alapítványok kamataiból, mintegy 300 koronát osztottak szét a tagok között. Legnagyobb jutalomban részesültek: Hajdu Péter 3 th. Kolozsváry Mily 3 th. Oláh Sándor 3 th. Papp László 2 th. Kónya Gábor 3 th.

A negyedik egyháztársadalmi összejövetel. A debreceni református theologiai akadémia ifjúságának hittanszaki önképzőtársulata március 8-án délután a Kossuth-utcai és ispotály templomban, a csapó-kerti imaházban és a Lada-féle mester-utcai iskolában negyedik egyháztársadalmi összejövetelét rendezi. Műsor: A Kossuth-utcai templomban: Megnyitó imádságot mond: Kónya Gábor, hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Némethi Vince, hittanhallgató. Vallásos költeményt ad elő: Peley József, hittanhallgató. Záró imádságot mond: Gilica Sándor, hittanhallgató. Az ispotály templomban: Megnyitó imádságot mond: Papp László, hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Szeremley Gyula, hittanhallgató. Vallásos költeményt ad elő: Tóth Sándor, hittanhallgató. Záró imádságot mond: Bakesy Gyula, hittanhallgató. A csapó-kerti imaházban: Megnyitó imádságot mond: Miszty Mihály, hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Erdey Károly, hittanhallgató. Vallásos költeményt ad elő: Létay Menyhért, hittanhallgató. Záró imádságot mond: Dobra Jenő, hittanhallgató. A Lada-féle mester-utcai iskolában: Megnyitó imádságot mond: Nagy Imre, hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Pecz István, hittanhallgató. Vallásos költeményt ad elő: Székely Ödön, hittanhallgató. Záró imádságot mond: Jánossy Sándor, hittanhallgató. Ezek az összejövetelek mindenütt énekléssel kezdődnek és végződnek.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Márc. 7. szombaton *Bob herceg* daljáték. C.

Márc. 8. vasárnap délután *Képzelt beteg*, vigjáték, este *Hegyi Aranka* vendégfel-léptével *Lili* énekes vigjáték.

— (**Hegyi Aranka.**) *Hegyi Aranka* *Lili*-je iránt, melyet vasárnap este játszik el a debrecenieknél, általános az érdeklődés. A művész vasárnap este az előadás után a fél tizenegykor induló éjjeli vonattal mindjárt haza utazik Budapestre; ezért a *Lili* előadása kivételesen fél nyolc helyett már este 7 órakor kezdődik. Az előadásban a vendégművésznőn kívül Havasi Szidi, Püspöki Rózsi, Krémer, Pataki, Mezei és Farkas Béla vesznek részt.

TÁVIRATOK.

A katonai javaslatok ellen.

Budapest, márc. 6. (Saját tudósítók távirata.) Több itteni iparos gyűlést tartott, a melyen függetlenségi párti képviselők buzdító beszédének hatására alatt elhatározták, hogy felirnak a képviselőházhoz a katonai javaslatok ellen.

A vasárnapra hirdetett nagy népgyűlés előkészítő bizottsága gyűlést tartott. Ezután a Kossuth Ferenc lakása elé vonultak s tüntetve a katonai javaslatok ellen, elénekelték a Kossuth-nótát. A rendőrség szét akarta venni a gyülekezőket, de ok nélküli közbelépését megbánva visszavonult. Az összegyűltekhöz ezután Kossuth Ferenc, majd Lengyel Zoltán mondtak lelkes beszédeket.

Szerencsétlenség a bányában.

Resica, márc. 6. (Saját tudósítók távirata.) Az osztrákmagyar államvasut társaság Domán nevű bányájában bányalégrobbanás történt. Két bányász meghalt, hárman megsebesültek. Szerencse, hogy a bányáslámpák jók voltak. Ha csak egy rossz is akad köztük, az egész bánya légből roppant.

Földrengések.

Budapest, márc. 6. (Saját tudósítók távirata.) Ide több felől jelentenek földrengésekről szóló híreket. Így Graslitzban az éjjel olyan földrengés volt észlelhető, hogy a lakosság rémülten hagyta el a lakását s az éjszaka nagy részét az utcákon töltötte. — Nagy-Kikindán szintén éreztek földrengést és pedig kétszer egymás után.

Német és szláv diákok harca.

Grác, márc. 6. (Saját tudósítók távirata.) Az éjjel véres harc volt itt egy kávéházban szláv és német diákok között. A szlávok ugyanis szláv jelvényekkel jelentek meg s a mely jelvényeket a németek felszólítására sem akartak levenni. Ebből hatalmas verekedés fejlődött ki, melynek hevében sokan megsebesültek, köztük egy *Valentini* nevű halálosan.

Gabona tőzsde.

Budapest, márc. 6. (Saját tudósítók távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 10,000 méter mázsa került forgalomba néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek bágyadtak. Idő szép.

Buza áprilisra	7.64—65.
„ májusra	7.54—55.
„ októberre	7.55—56.
Rozs áprilisra	6.74—75.
„ októberre	00—00.
Zab áprilisra	6.04—05.
„ októberre	00—00.
Tengeri májusra	6.15—16.
„ júliusra	6.20—21.
Repce augusztusra	11.75—85.

E G Y L E T.

A szt.-László dalegylet választmánya a hónap 8-án délután 3 órakor a római káth. iskola IV. oszt. tantermében választmányi ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

Meghívó. A debreceni könyvnyomdászok szakegylete tagjait ez uton is meghívjuk a hónap 8-án délelőtt 9 órakor az egyleti helyiségben tartandó rendkívüli közgyűlésre. Több fontos tárgy lévén napirenden, a tagokat minél tömegesebb megjelenésre kérjük: *Kurucz Béla* elnök, *Grünfeld Herman* jegyző.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Csődügy. Mandel Dezső (Dávid) csődügyében közhírré teszi a nyiregyházi kir. törvényszék, hogy a csődtömeghez tartozó nagyállói 1902. sz. betétben foglalt ingatlan hányadoknak a tömeggondnok által szabadkézből történt eladása tárgyában a hitelezőknek meghallgatása véget tartandó tárgyalásra határnapul 1903. március 21. napjának délelőtt 9

óráját tüzte ki. Erre a tárgyalásra azzal idézi meg a jogosult hitelezőket, hogy meg nem jelenésük esetén a tömeggondnok által történt eladáshoz hallgatólagos beleegyezésüket veszi irányadónak a kir. törvényszék.

LEGUJABB.**Budapesti tudósítók híradása.**

A király Gödöllőn. A király tegnap délután fél 1 órakor Paar Ede gróf főhadsegéde kíséretében külön udvari vonaton Gödöllőre utazott vadászatra. A király még ma délután 6 és fél órakor visszatér a fővárosba.

Nagy-Károly és Zilah küldöttsége Budapestén. Nagy-Károly és Zilah városok küldöttei — állítólag mintegy 200 polgár — tegnap érkeztek meg Budapestre, hogy tiltakozzanak a katonai javaslatok törvényerőre emelése ellen. A nagy-károlyiakat *Roosz Samu* dr. a szabadelvűpárt elnöke, a zilahiakat *Csetnek Pál* vezette a képviselőház delegációs gyűléstermébe, ahol *Luby Géza* és *Lengyel Zoltán* üdvözölték *Apponyi Albert* gróft és átadták mindkét város kérvényét a katonai javaslatok ellen. *Apponyi Albert* szíves szavakban válaszolt, de kijelentette, hogy elnöki állása pártatlanságot kíván és ezért érdemlegesen nem nyilatkozik.

29 évig ártatlanul elzárva. Rövid idő előtt a párisi *Journal* megírta, hogy egy *Chales Jean* nevű egyén 29 év óta ártatlanul szenved a bagnoban. A *D'Hur Jaques* nevű újságíró által kezdeményezett akciónak hihetetlenül gyors eredménye volt. *Chalesnek rövid uton megkegyelmeztek* és ügyében vizsgálatot rendeltek el. — Az eset óriási szenzációt keltett Párisban.

Regénycsarnok.**„SZEMEMFÉNYE.”**

Itta: *Erdélyi Gyula.*

A beszélgetést erre a nótára nem folytathatták, mert a verandán, hol egy szobalány a reggeli rendezésével foglalkozott, megjelent *Stephánia néni*, *Kálvágyné* neje

Általános üdvözlések váltása után reggelihez ültek, a mi azonban nem igen

jól esett *Gézának*, mert kijelentette *Stephánia néni*, hogy *Berta* ma egész nap nem lesz látható . . .

— Sajátságosan változik *Berta* természet kedves öcsém, álmaiból, könyveiből vagy a csillagból olvasta-e ki, nem tudom, de annyi bizonyos, erővel elhitette magával, hogy boldogtalan lesz.

— Pedig tudja jól édes néném, hogy én még a gondolatát is szeretném eltávolítani.

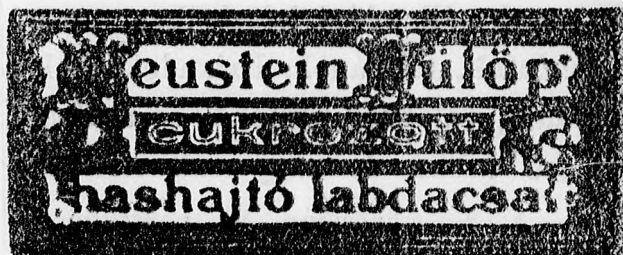
— Igen jó vagy hozzá öcsém, de talán az a baj, nem értitek egymást . . .

— Ez lehetetlen, hiszen gyermekkorunk óta ismerjük egymást, minden szokásainkat, hibáinkat tudjuk. Nemde *Lajos bácsi*? . . .

— A pásztor-ember is nézi, ismeri a csillagot, de csak az tudja igazán a járását, ki tanultva nézi nagyító üvegen.

— Hogy érted ezt *Lajos*?

(Folyt. köv.)

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hírneves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Csukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevételnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tükercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előlegez beküldésénél egy tükercs bérmentve szállítatik.

kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó labdacsaí. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót” védjeggyünkkelvau ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásainkon *Philip's Neustein Apotheke* aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szt.-Lipót”-hoz címzett gyógyszerértára

WIEN, I., Plankengasse. 6.

Raktárak Debreczenben: *Balázs Ödön*, *Fülkay Pál*, *Mihalovits I.*, *Muraközy László*, *Dr. Rotschnek V. Emil*, *Tóth Béla* gyógyszerészaiban.

A Takarékos és Hitelintézet

közhírré teszi, hogy a betétkamatlábát

1903. márczius 20-tól 4°-ban

hosszabb bennhagyás esetében

4¹/₄^o-ban

állapította meg.

Az igazgatóság.

Eladó.

A Teleki-utca 102 sz.
a. egy Salon garnitúra
elköltözés miatt eladó.

Örökös tavasz megkezdése.

Nemesak szép levágott virágok
és kötött csokrok, de nagy mennyi-
ségű cserepekben nyíló virágok is
vannak állandóul készletben, u. m.
Pezintok, tulipánok, Primulok, Cy-
lamon, valamint cameliák és azaleák
sósó árban és nagy választékban.

A t. közönség b. pártfogását
kérve,

kiváló tisztelettel

Paozelt János
mag- és virágkereskedő.

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron lévő föld-, vala-
mint

olajba törött kész festékek,
parkett vikszok, szoba padló-
lakkok

ugyszintén mindennemű o o o
o o o o o lakk különlegességek

bámulatos olcsón

árusittatnak

Fazekas Kálmánnál

Debrecen, Hatvan-utca 4. sz.

Kiadó lakások.

Ügyvedi irodának különösen alkalmas

3 szobából álló lakás

a Piacz-utcai 49. számú ház I. emeletén.

Több rendbeli 3 és 4 szobás lakások az
Iparbankudvarban.

Bővebbet a

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bankban.

Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógy-
gyulladásra a legrégebbi sebeknél is
kilyátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas ope-
rációt vagy amputálást, ha

**Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi
centifolia-kenőcsét**

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalom
enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használják: a gyer-
mek ágyasok mellbajainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi
bajnál, nyílt sebeknél lábakon csontokon, sebeknél, sósosuz, dagadt lábknál,
sőt csontszunál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen-
testek kiválasztásánál, mint üveg és faszilánk, homokdara, tövis stb.; min-
denféle daganat, kinövés, karbunkulus, uj képzeménnyek, valamint ráknál
körülményénél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbded lábknál
Éget sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt se-
beit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek se-
bedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében.
Tégyel csemagolással, postaköltséggel és szállító levéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elis-
merő bizonyítvány eredetiben megtekinthető: Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vi-
gyázni, hogy minden tényleg a cég „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada,
Csegorvén legyen.

THIERRI A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régebbi lesz, an-
nál értékesebb és hatásosabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az
év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos meg-
érkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosra ajánlt hasonló, de
hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradunk
csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellé teljesen ártalmatlan, világítá-
szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyek-
kel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és czimezni.

.. **Thierry (Adolf) Órangyal-gyógyszertára Pregrada** ..
Robitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten; Török J. gyógyszerész Zsig-
rábban; Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady
gyógyszerésznél.

Tavaszi ruhák festését és tisztítását

kifogástalanul teljesíti

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

Vidéki tudakozódásokra . . .
. azonnali válasz.